

Na temelju članka 122. stavka 1. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (»Narodne novine«, br. 109/2007 i 132/2007), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 10. ožujka 2009. godine donijela

UREDBU

O TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIM UVJETIMA ZA LUKE I UVJETIMA SIGURNOSTI PLOVIDBE U LUKAMA I PRISTANIŠTIMA UNUTARNJIH VODA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom uredbom propisuju se uvjeti kojima moraju udovoljavati luke unutarnjih voda prije njihovog otvaranja za promet, postupak otvaranja luka, mjerila za razvrstavanje luka i pristaništa, te uvjeti sigurnosti plovidbe na području luke i pristaništa.

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Pristan* – mjesto na izgrađenoj obali gdje se plovilo privezuje uz obalu i/ili ponton uz koji se plovilo privezuje;
2. *Ministarstvo* – ministarstvo nadležno za unutarnju plovidbu, a ministar je čelnik tog ministarstva;
3. *Otpad s plovila* – kruti i tekući otpad koji je nastao uslijed eksploatacije plovila i održavanja plovila, uključujući uljne i masne tekućine, te kruti i tekući otpad koji potječe od tereta kojeg plovilo prevozi;
4. *RIS centar* – mjesto gdje se upravlja riječnim informacijskim servisima od strane RIS operatera;
5. *Elektroničko izvješćivanje s plovila (ERI)* – međunarodni sustav izvješćivanja s plovila na unutarnjim vodnim putovima putem ERI poruka;
6. *ERI poruka* – standardizirana elektronička poruka prema međunarodnom standardu za elektroničko izvješćivanje s plovila na unutarnjim vodnim putovima koje se razmjenjuju između korisnika u sklopu Riječnih informacijskih servisa;
7. *Boksaža* – vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevriranje plovilima u luci.

II. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKI UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI LUKE

Članak 3.

(1) Luka otvorena za domaći ili međunarodni promet, da bi zadovoljila tehničke uvjete, mora imati:

1. pristane, uređaje, opremu i lučki akvatorij adekvatne veličine na kojem je omogućen privez, sidrenje i manevriranje plovila na siguran način;
 2. omeđen prostor na kopnu na kojem je omogućeno obavljanje lučkih djelatnosti na siguran način i učinkovit nadzor nad kretanjem ljudi i stvari;
 3. objekte sigurnosti plovidbe postavljene u skladu s planom obilježavanja;
 4. uređaje za ukrcaj, iskrcaj i skladištenje tereta, ovisno o vrsti luke;
 5. uređene i osvijetljene operativne površine i lučke prometnice;
 6. objekt uređen za prihvrat putnika i prtljage i kraći boravak putnika ako je luka namijenjena putničkom prometu;
 7. stalna postrojenja na obali za prihvrat otpada s plovila i separaciju zauljenih tekućina ili pokretna postrojenja za istu namjenu, odgovarajućeg kapaciteta ovisno o planiranom broju pristajanja;
 8. opremu za sprječavanje onečišćenja voda s plovila koja se nalaze u luci;
 9. opremu i obučeno osoblje za zaštitu od požara ovisno o vrsti luke i prema posebnim propisima.
- (2) U međunarodnoj luci mora biti osiguran vez za javna plovila i mora postojati uređen prostor s pripadajućim objektom radi obavljanja granične kontrole u skladu s propisima kojima se regulira nadzor državne granice.

(3) Kopneni prostor međunarodne luke mora biti ograđen, a ulazi u luku označeni i pod stalnim nadzorom.

Članak 4.

(1) U svakoj luci upravitelj luke mora korisnicima osigurati sljedeće usluge:

1. privez i odvez plovila;
2. ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos, skladištenje i druge transportne usluge ovisno o vrsti tereta i vrsti luke;
3. prihvrat i otpremu putnika, ako je luka namijenjena putničkom prometu;

4. informacijsku službu u okviru primjene Riječnih informacijskih servisa (RIS);

5. opskrbu plovila gorivom, mazivom, vodom i električnom energijom;

6. prihvrat otpada s plovila;

7. službu hitne zdravstvene pomoći.

(2) Pored uvjeta iz stavka 1. ovoga članka upravitelj luke otvorene za međunarodni promet mora korisnicima osigurati sljedeće usluge:

1. boksažu;

2. prihvrat i opsluživanje plovila na sidrištu;

3. službu kontrole pristajanja, manevriranja i kontrole boravka plovila na lučkom području;

4. opskrbu plovila, posade i putnika zalihama;

5. službu higijensko-sanitarne zaštite, dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Članak 5.

(1) Kod gradnje nove luke ili proširenja i nadogradnje pristana postojeće luke, potrebno je izraditi prometno-tehnološki elaborat koji mora obuhvaćati: navigacijska i hidrografska obilježja lučkog akvatorija, tehničko-tehnološka obilježja pristana i plovila koja će ga koristiti, postupke manevriranja i uplovljavanja, sigurnosne mjere koje se moraju poduzeti na mjestu priveza te postupke u slučaju izvanrednih događaja.

(2) Prometno-tehnološki elaborat mora se izraditi prije dobivanja dozvole za gradnju ili, ako dozvola nije potrebna, prije korištenja luke i mora biti prihvaćen i odobren od nadležne lučke kapetanije.

(3) Lučka kapetanija može zahtijevati izradu elaborata iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju postojećih luka kada ocijeni da je to potrebno iz razloga sigurnosti plovidbe i sigurnog boravka plovila u luci.

III. OTVARANJE LUKA

Članak 6.

(1) Luka se otvara i razvrstava rješenjem Ministarstva.

(2) Prije donošenja akta iz stavka 1. ovoga članka mora biti utvrđeno lučko područje.

(3) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se nakon što se pregledom utvrdi da luka udovoljava uvjetima u pogledu opremljenosti i sigurnosti prema odredbama ove Uredbe, te odredbama posebnih propisa o vodama, odredbama posebnih propisa o gradnji kojima se regulira uporaba građevina i drugim uvjetima prema posebnim propisima.

(4) Postupak za otvaranje luke pokrenut će se na zahtjev.

(5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka je upravni akt.

Članak 7.

(1) Pregled iz članka 6. stavka 3. ove Uredbe obavlja povjerenstvo za otvaranje i razvrstaj luke koje imenuje ministar.

(2) Povjerenstvo za otvaranje i razvrstaj luke po dobivenom aktu kojim se odobrava njezina uporaba prema odredbama posebnih propisa o gradnji, utvrđuje se činjenično stanje, sastavlja zapisnik o izvršenom pregledu, te ministru daje mišljenje o ispunjavanju uvjeta i razvrstaju luke.

IV. RAZVRSTAJ LUKA I PRISTANIŠTA

Članak 8.

(1) Luke i pristaništa razvrstavaju se prema značaju lučkom sustavu na:

- luke i pristaništa od državnog značaja;
- luke i pristaništa od županijskog značaja;
- privatne luke i pristaništa.

(2) Luke i pristaništa mogu se razvrstati u luku ili pristanište od državnog ili županijskog značaja ukoliko je lučka infrastruktura na području luke ili pristaništa u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne samouprave, odnosno ukoliko Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave imaju nad lučkom infrastrukturom pravo građenja.

(3) U lukama i pristaništima iz stavka 2. ovoga članka mora se osigurati održivost poslovanja i financijska stabilnost uvažavajući ekonomske kriterije vrednovanja tržišta lučkih usluga.

(4) Ukoliko uvjeti iz stavka 2. i stavka 3. ovoga članka nisu zadovoljeni luka ili pristanište se može razvrstati u privatnu luku ili privatno pristanište.

Članak 9.

(1) Mjerila za razvrstavanje luka u luke od gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku su:

1. smještaj na međunarodnom vodnom putu, najmanje IV. kategorije plovnosti od te luke do luka na glavnoj TEN-T mreži;
2. mogućnost prihvata plovila uobičajenih za kategoriju vodnog puta na kojem je luka smještena;
3. ukupni prekrcajni kapacitet luke treba biti najmanje 500.000 tona tereta godišnje;
4. povezanost s međunarodnim cestovnim i željezničkim koridorima;

5. mogućnost rukovanja standardnim kontejnerima;

6. pogodni uvjeti za razvoj lučke industrijsko-gospodarske zone.

(2) Luke specijalizirane za rasuti teret ne moraju ispunjavati uvjet naveden u stavku 1. točki 5. ovoga članka. Pod pojmom rasuti teret smatra se suhi rasuti teret (engl. dry bulk cargo) i tekući teret (engl. liquid bulk cargo).

(3) Pod pogodnim uvjetima za razvoj lučke industrijsko-gospodarske zone smatra se površina lučkog područja od minimalno 100.000 m² namijenjena za lučke djelatnosti industrijsko-gospodarskog karaktera, odnosno ukoliko to nije slučaj, ugovor s upraviteljem slobodne zone ili upraviteljem gospodarske zone na području grada ili općine gdje je luka smještena kojim se reguliraju uvjeti korištenja zone od strane lučkih korisnika.

(4) Za sve ono što nije propisano ovom Uredbom odgovarajući se primjenjuju odredbe Europskog ugovora o glavnim unutarnjim vodnim putovima od međunarodnog značaja (AGN) u dijelu koji se odnosi na luke od međunarodnog značaja.

Članak 10.

Mjerila za razvrstavanje luka u luke od gospodarskog značaja za županiju su:

1. mogućnost prihvata plovila uobičajenih za kategoriju vodnog puta na kojem je luka smještena;

2. ukupni prekrcajni kapacitet luke treba biti najmanje 250.000 tona tereta godišnje;

3. cestovna ili željeznička povezanost s glavnim županijskim centrima.

Članak 11.

(1) Mjerila za razvrstavanje pristaništa u pristaništa od gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku su:

– za industrijsko-trgovačka pristaništa – ukupni prekrcajni kapacitet veći od 50.000 tona godišnje;

– za brodograđevna pristaništa – veličina navoza veća od 80 metara, odnosno veličina doka za plovila veća od 800 tona nosivosti.

(2) Putnička i sportska pristaništa, te pristaništa iz stavka 1. ovoga članka ispod mjerila koja su za njih propisana, razvrstavaju se u pristaništa od gospodarskog značenja za županiju.

(3) Ostale vrste pristaništa razvrstavaju se prema namjeni.

(4) Pristaništa od gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku i pristaništa od gospodarskog značaja za županiju moraju ispunjavati uvjete iz članka 8. stavaka 2. i 3. ove Uredbe.

Članak 12.

Prilikom razvrstavanja svaka luka ili pristanište mora udovoljiti svim mjerilima propisanim za odgovarajuću kategoriju luke odnosno pristaništa.

V. UVJETI SIGURNOSTI PLOVIDBE U LUKAMA I PRISTANIŠTIMA

Općenito o redu u luci

Članak 13.

Odredbe ove glave koje se odnose na luke odgovarajuće se primjenjuju na pristaništa, ako ovom Uredbom nije drugačije određeno.

Članak 14.

(1) Upravitelj luke dužan je provoditi red u luci u skladu s uvjetima sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima.

(2) Upravitelj luke dužan je donijeti poseban akt kojim će detaljnije propisati red u luci ili pristaništu, u skladu s odredbama ove Uredbe, uz prethodnu suglasnost nadležne lučke kapetanije.

(3) Aktom iz stavka 2. ovoga članka moraju se propisati namjena pojedinog dijela luke, postupci prilikom priveza i odveza plovila, način kontrole nad obavljanjem tih radnji, način i postupak korištenja informacijske službe, postupci evidentiranja vozila, nadzor nad kretanjem ljudi i stvari, te mjere u izvanrednim okolnostima.

(4) Akt o redu u luci sadrži grafički prikaz luke, te numeraciju lučkih terminala, pristana, naprava za privez, sidrišta i objekata sigurnosti plovidbe na lučkom području.

(5) Kontrolu i nadzor nad provođenjem reda u lukama i pristaništima provodi nadležna lučka kapetanija.

Članak 15.

(1) Lučka kapetanija u okviru ovlasti nadzora nad provođenjem reda u lukama i pristaništima obavlja:

1. upravljanje postupcima uplovljavanja, isplovljavanja, manevriranja i sidrenja plovila;
2. nadzor nad postupcima ukrcaja i iskrcaja tereta i putnika, kada to ocijeni opravdanim;
3. kontrolu postupaka i mjera zaštite od onečišćenja voda s plovila i prilikom lučkih operacija.

(2) Upravljanje postupcima uplovljavanja, isplovljavanja, manevriranja i sidrenja plovila lučka kapetanija obavlja u okviru službe RIS centra, 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu.

Najava i prijava dolaska

Članak 16.

(1) Zapovjednik plovila, brodar ili agent brodara dužan je najaviti dolazak plovila najmanje 24 sata prije predviđenog vremena dolaska u luku, odnosno 48 sati prije dolaska u luku ukoliko prevozi opasan teret.

(2) Ako putovanje traje kraće od 24 sata najava dolaska podnosi se kod isplovljenja iz luke polaska.

(3) Najava dolaska podnosi se upravitelju luke i nadležnoj lučkoj kapetaniji.

(4) Upravitelj luke dužan je osigurati uvjete za pravovremeni prijem najave dolaska.

Članak 17.

(1) Najava dolaska sadrži sljedeće podatke:

- ime i/ili oznaku plovila, državnu pripadnost, ukupnu nosivost, gaz i duljinu plovila za plovilo koje podnosi najavu i za ostala plovila u sastavu;
- popis posade i popis putnika;
- vrstu i količinu tereta na svim plovilima u sastavu;
- vrstu i količinu tereta za ukrcaj ili iskrcaj u luci;
- prethodnu luku, datum i vrijeme isplovljenja;
- datum i vrijeme predviđenog dolaska.

(2) Najava dolaska podnosi se putem ERI poruka, elektroničke pošte, radio veze ili telefaksa.

Članak 18.

(1) Kada plovilo dođe na područje luke ili na poziciju prilaza luci koju je odredila lučka kapetanija, zapovjednik plovila dužan je radio vezom uputiti obavijest o dolasku RIS centru te zatražiti daljnje instrukcije.

(2) Upravitelj luke dužan je plovilu koje je u skladu s odredbama članka 16. ove Uredbe, najavilo dolazak, pravodobno dodijeliti vez ili mjesto za sidrenje te o tome izvijestiti RIS centar.

(3) RIS centar uputit će plovilo na unaprijed određen vez, nakon što je prethodno zaprimi obavijest upravitelja luke iz stavka 2. ovoga članka, ili će plovilo uputiti na sidrište.

(4) Ukoliko zapovjednik ne zaprimi nikakve instrukcije od RIS centra, zaprimi instrukcije od strane neovlaštenih osoba ili ne ostvari kontakt s RIS centrom, ne smije s plovilom uploviti u luku ili pristati u luci, nego je dužan plovilo usidriti.

Članak 19.

(1) Po dolasku u luku, zapovjednik plovila ili agent broдача dužan je dostaviti Prijavu dolaska nadležnoj lučkoj kapetaniji u skladu s odredbom članka 163. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

(2) U slučaju opravdane spriječenosti Prijava dolaska mora se podnijeti najkasnije u roku 6 sati od dolaska plovila u luku.

(3) Prijava dolaska podnosi se na obrascu koji mora sadržavati sljedeće podatke:

– ime, državnu pripadnost, luku upisa, deplasman, nosivost, gaz plovila, vrstu i količinu tereta i luku ukrcaja za sva plovila u sastavu;

– ime i prezime zapovjednika, ime/naziv broдача, ime/naziv agenta, vrstu i količinu tereta za ukrcaj ili iskrcaj u luci, prethodnu luku, datum i vrijeme isplovljenja i datum i vrijeme dolaska u luku za plovilo za koje se podnosi prijava (na kojem se nalazi zapovjednik sastava).

Članak 20.

(1) Na temelju prijave iz članka 19. ove Uredbe, te pregleda dokumentacije, isprava i knjiga plovila, lučka kapetanija daje plovilu odobrenje za uplovljenje.

(2) Plovilo ne smije započeti ukrcaj i iskrcaj tereta ili putnika, ako nije dano odobrenje za uplovljenje.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se u obliku službene ovjere Prijave dolaska, a u slučaju kada se prijava podnosi u obliku ERI poruke, u obliku službene ovjere ispisa ERI poruke.

Članak 21.

Odobrenje za pristajanje moraju tražiti i plovila koja dolaze iz domaće luke, ako su tijekom putovanja došli u fizičku vezu s plovilom koje dolazi iz inozemstva.

Članak 22.

Plovila uključena u sustav elektroničkog izvješćivanja s plovila (ERI) podnose najavu i prijavu dolaska, prijavu odlaska, izvratke iz popisa posade, popis putnika i druge dokumente u obliku ERI poruka u skladu s posebnim propisom.

Prijava odlaska iz luke

Članak 23.

(1) Zapovjednik plovila dužan je prije odlaska iz luke prijaviti odlazak lučkoj kapetaniji.

(2) Prijava odlaska podnosi se najkasnije jedan sat prije odlaska plovila.

(3) Lučka kapetanija na temelju prijave odlaska izdaje plovilu odobrenje za isplovljenje.

Članak 24.

(1) Ako lučka kapetanija utvrdi da se na plovilu koji namjerava isploviti iz luke nalaze osobe koje nisu unesene u popis posade, odnosno popis putnika, ili da brojno stanje putnika na putničkom plovilu ne odgovara iskazu brojnog stanja putnika, zabranit će plovilu isplovljenje.

(2) Lučka kapetanija zabranit će plovilu isplovljenje iz luke i u slučaju kad utvrdi da izvadak iz popisa posade ne odgovara stanju prikazanom u popisu posade.

(3) Zabrana iz stavaka 1. i 2. ovoga članka traje dok se knjiga popisa posade, odnosno popis putnika, ne uskladi sa stvarnim stanjem posade, odnosno putnika na plovilu.

Članak 25.

(1) Lučka kapetanija zabranit će plovilu isplovljenje iz luke, ako utvrdi da su ukrcali veći broj putnika ili veću količinu tereta nego što je dozvoljeno, ili da je teret smješten tako da ugrožava sigurnost plovila i osoba na njemu.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka traje dok se ne iskrcaju prekobrojni putnici, odnosno dok se ne iskrca količina tereta iznad dozvoljene ili dok se teret ne smjesti na propisani način.

Članak 26.

Lučka kapetanija neće plovilu odobriti uplovljavanje ili isplovljavanje iz luke ako zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta može biti ugrožena sigurnost plovila, odnosno osoba i tereta na njemu.

Sigurnosni postupci na plovilima u luci

Članak 27.

Zapovjednik plovila mora prilikom plovidbe lučkim akvatorijem, uplovljavanja, isplovljavanja, manevriranja i sidrenja u luci tako postupati da tim radnjama ne ugrozi ljudske živote, ne onečisti vodni put te ne nanese štetu svom plovilu, drugim plovilima, uređajima i postrojenjima na obali, sudarom, udarom ili nasukavanjem.

Članak 28.

(1) Plovilo koje se nalazi u luci mora biti spremno za manevriranje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka lučka kapetanija može na zahtjev zapovjednika plovila izdati odobrenje za popravak stroja u luci i o tom obavijestiti upravitelja luke, odnosno upravitelja pristaništa.

Članak 29.

(1) Kada se plovilo nalazi u luci, na njemu se mora nalaziti onoliko članova posade koliko je potrebno da se u slučaju opasnosti može upravljati plovilom i omogućiti njegovo spašavanje.

(2) Odredba stavka 1. ovog članka ne odnosi se na čamce u pristaništima.

Članak 30.

(1) Na plovilu u raspremi ili na remontu, dok se nalazi u luci, mora se nalaziti danju i noću određeni broj članova posade na straži.

(2) Broj i sastav stražara iz stavka 1. ovoga članka određuje lučka kapetanija posebno za svaki slučaj.

(3) U pristaništima, lučka kapetanija može odobriti da određeni broj stražara iz stavka 1. ovoga članka čuva više plovila.

Članak 31.

Plovila koja ne koriste luku ne smiju u luci ometati komercijalni promet u luci niti funkcionalnu uporabu obala i pristana.

Članak 32.

(1) Plovilo koje se nalazi u luci mora biti privezano odgovarajućim i ispravnim vezovima.

(2) Prilikom nadolaska nevremena (nagle promjene vodostaja, led, vjetar, valovi i sl.) plovila privezana ili usidrena u luci moraju pojačati svoje vezove, odnosno povećati broj sidara, a po naredbi lučke kapetanije dužna su isploviti iz luke ili se skloniti na sigurnije mjesto.

(3) Ukoliko plovilo nema dovoljno sredstava za siguran privez ili sidrenje ili su sredstva nedostatna ili neodgovarajuća, lučka kapetanija će mu zabraniti pristajanje ili sidrenje u luci dok se ne opskrbi odgovarajućom opremom.

Članak 33.

(1) Vezovi plovila privezanih u luci ne smiju ometati plovidbu drugih plovila ni kretanja osoba i vozila po obali.

(2) Iznimno, ako ne postoji druga mogućnost, lučka kapetanija može dopustiti privez plovila na način suprotan odredbi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako je plovilo vezano u luci u skladu s odredbama iz stavka 2. ovoga članka plovilo je dužno na mjestu gdje vez izlazi iz plovila danju istaknuti crvenu zastavu, a noću staviti crveno svjetlo vidljivo sa svih strana, prema potrebi vezove popustiti ili nategnuti, odnosno odvezati, te nakon završenog prolaza ponovo nategnuti ili popustiti odnosno vezati.

(4) Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka odnose se i na sidrenje plovila u luci.

Članak 34.

(1) Ako ispred ili iza plovila privezanog uz pristan u luci može pristati drugo plovilo, privezano plovilo mora noću bijelim svjetlom vidljivim sa svih strana označiti svoj dio ispred ili iza kojeg je moguće pristati, a po potrebi i oba dijela.

(2) Ako je plovilo tako privezano uz pristan u luci da su mu krajnji dijelovi izbočeni, isti se moraju označiti prema odredbi članka 33. stavka 3. ove Uredbe.

Članak 35.

(1) Osoba koja upravlja plovilom, po naredbi lučke kapetanije, dužna je dozvoliti da se uz njeno plovilo, privežu jedan ili više drugih plovila, te da preko njena plovila održavaju vezu s obalom.

(2) Način vezivanja plovila iz stavka 1. ovoga članka određuje lučka kapetanija.

Članak 36.

Prilikom odabiranja mjesta za sidrenje u luci osoba koja upravlja plovilom mora voditi računa o već usidrenim plovilima, a sidrenjem ne smiju ometati plovidbu drugih plovila.

Članak 37.

Ako osoba koja upravlja plovilom primijeti da u luci ima predmeta koji ugrožavaju sigurnost plovidbe ili koji mogu oštetiti druga plovila, lučke objekte, naprave, uređaje i postrojenja ili onečistiti vode, dužna je o tome odmah obavijestiti lučku kapetaniju i upravitelja luke.

Članak 38.

Plovilo u raspremi može se držati u luci samo po odobrenju upravitelja luke i uz suglasnost lučke kapetanije.

Sigurnosni postupci na pristanima

Članak 39.

(1) U luci je zabranjeno:

1. onemogućiti pristup napravama za privez;
2. premještati, mijenjati i uklanjati vezove, sidra i uređaje drugog plovila osim kad je to potrebno radi sprječavanja neposredne i očite štete ili kad je potrebno zbog pristajanja plovila;
3. vezivati plovila za plovidbene i druge oznake, naprave i uređaje koji nisu namijenjeni za privez i kretati se po njima;
4. neovlašteno postavljati, premještati, mijenjati, uklanjati ili oštećivati plovidbene i druge oznake ili naprave za privez;
5. oštećivati operativne obale teškim vozilima, smještanjem teških predmeta preko dopuštenog opterećenja, zabijati u obalu klinove, grede i sl., te dizati kamenje i sl. s obalnih zidova ili obavljati bilo koju drugu radnju kojom se nanosi šteta operativnim obalama;
6. zavarivati, ložiti vatru na otvorenom ognjištu, na obali ili na plovilu i na napravama za privez;
7. čistiti ili strugati nadvodni ili podvodni dio oplata plovila;

8. zagađivati zrak ispuštanjem prašine, dima i drugih plinova iznad dozvoljenih količina utvrđenih posebnim propisima;

9. držati u pogonu pogonski brodski propeler, osim zbog obavljanja potrebnog manevra plovila;

10. kupati se, sunčati se na izgrađenim lučkim obalama i gatovima, glisirati, jedriti na dasci, vući skijaša ili učiti skijanje na vodi;

11. na bilo koji način ugrožavati sigurnost plovidbe.

(2) Radnje iz stavka 1. točaka 2., 6., 7., 9. i 10. ovoga članka mogu se obavljati u luci samo na temelju odobrenja lučke kapetanije.

Članak 40.

Ako plovilo izgubi dio opreme ili dio tereta u luci, zapovjednik plovila dužan je o tome bez odlaganja izvijestiti lučku kapetaniju, uz naznaku pozicije događaja.

Članak 41.

(1) Boksaža se obavlja u luci na zahtjev zapovjednika plovila.

(2) Iznimno odredbi iz stavka 1. ovoga članka, lučka kapetanija može odrediti obvezu korištenja usluge boksaže prilikom manevriranja plovila u luci.

Članak 42.

(1) Ribolov, športske i druge aktivnosti mogu se obavljati u luci samo na temelju odobrenja lučke kapetanije.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi se lučkoj kapetaniji najmanje osam dana prije dana predviđenog za obavljanje ribolova, športske ili druge aktivnosti u luci.

Članak 43.

U brodogradilišnim pristaništima upravitelj pristaništa mora na vrijeme prijaviti izvlačenje ili dokovanje plovila, odnosno spuštanje plovila u vodu lučkoj kapetaniji koja određuje mjere sigurnosti koje se pri tom moraju poduzeti.

Članak 44.

(1) Čamci se mogu izvlačiti i držati na području pristaništa samo na mjestima koje odredi upravitelj pristaništa.

(2) O čamcu koji je privezan u pristaništu sukladno stavku 1. ovoga članka vlasnik je dužan voditi brigu i odgovara za svaku štetu koju počinu čamac drugim plovilima, obali, uređajima, napravama ili postrojenjima.

Članak 45.

- (1) Nakon završenog ukrcaja, odnosno iskrcaja tereta ili putnika svako plovilo u luci mora biti spremno za isplovljenje.
- (2) Na zahtjev upravitelja luke plovilo mora isploviti ili se premjestiti po isteku vremena potrebnog za pripremu plovila za plovidbu.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na traženje zapovjednika plovila, lučka kapetanija može odobriti dulje vrijeme za pripremu plovila za plovidbu na istom ili drugom pristanu ili sidrištu.

Članak 46.

Zapovjednik plovila dužan je prijaviti lučkoj kapetaniji nestanak ili samovoljno udaljavanje člana posade plovila, svaku promjenu u sastavu posade i svaku promjenu podataka o plovilu nastalu u luci.

Članak 47.

Plovilo koje se opskrbljuje pogonskim gorivom u luci dužno je na vidnom mjestu danju istaknuti plavu zastavu, a noću staviti plavo svjetlo vidljivo sa svih strana, te držati palubne otvore zatvorene, posada i sredstva za gašenje požara moraju biti u stanju pripravnosti.

Članak 48.

- (1) Na plovilu koje boravi u luci zabranjeno je obavljati radnje koje mogu ugroziti ljudske živote, prouzročiti požar, onečistiti vode i nanijeti štetu drugim plovilima, obali, lučkim napravama, uređajima i postrojenjima.
- (2) Brodska sirena i zastavni nakit smiju se koristiti u luci samo po prethodnom odobrenju lučke kapetanije, iznimno u slučaju nužde i opasnosti, brodska sirena može se koristiti i bez prethodnog odobrenja.

Članak 49.

- (1) Čišćenje plovila od opasnih plinova (degazacija) i od glodavaca (deratizacija i fumigacija tereta) može se obavljati u luci prema odluci lučke kapetanije, na mjestima, na način i u vrijeme kako je određeno odlukom.
- (2) Ostala čišćenja plovila, pri kojima nema opasnosti od nezgoda i onečišćenja voda (dezinfekcija, dezinsekcija i sl.) mogu se na uobičajen način obavljati na svakom mjestu u luci i u svako vrijeme.
- (3) Kapetanija će zabraniti isplovljenje plovila koja na palubi imaju ostatke tereta i krutog ili tekućeg otpada s plovila.
- (4) Upravitelj luke smije dopustiti ukrcavanje otpada za izvoz iz Republike Hrvatske, odnosno iskrcavanje otpada za uvoz u Republiku Hrvatsku, te prekrcaj otpada samo ako je izdano rješenje nadležnog ministarstva o ispunjavanju uvjeta za izvoz, odnosno uvoz.

(5) Upravitelj luke smije dopustiti prekrćavanje otpada koji se provози preko područja Republike Hrvatske samo ako je izdano rješenje nadležnog ministarstva o ispunjavanju uvjeta za provoz preko područja Republike Hrvatske.

Članak 50.

(1) Plovila u luci pristaju prema redu dolaska.

(2) Upravitelj luke dužan je omogućiti plovilu prvenstvo priveza u luci kada su ugroženi ljudski životi ili sigurnost plovidbe.

(3) Ako plovilo zbog posebnih razloga mora dobiti prednost kod priveza (lako pokvarljivi teret, havarija, raspoloživi lučki kapaciteti i sl.), upravitelj luke može odrediti prvenstvo pristajanja, pri čemu je to dužan priopćiti lučkoj kapetaniji.

Članak 51.

(1) Rubni obalni prostor u luci mora biti stalno slobodan, a u dijelu luke gdje se obavlja ukrcaj ili iskrcaj putnika mora biti i posebno ograđen i vidljivo obilježen.

(2) Širinu rubnog obalnog prostora određuje upravitelj luke uz suglasnost lučke kapetanije.

Članak 52.

(1) Pravna ili fizička osoba koja obavlja lučku djelatnost i zapovjednik plovila, prilikom ukrcavanja, iskrcavanja i prekrćavanja tereta i putnika, moraju poduzeti potrebne mjere u cilju otklanjanja bilo kakve opasnosti za sigurnost ljudi i imovine, te zaštitu voda od onečišćenja.

(2) Prilikom rukovanja suhim rasutim teretom (pijesak, žitarice, rudača i sl.) mora se postaviti platno ili odgovarajuće zaštitno sredstvo između plovila i obale ili na drugi način spriječiti rasipanje tereta.

(3) Prilikom ukrcavanja, iskrcavanja ili prekrćavanja tekućeg tereta mora se postaviti zaštitna plutajuća brana na način da se spriječi otjecanje eventualnog onečišćenja.

(4) Nakon završenog ukrcavanja, iskrcavanja ili prekrćavanja tereta ili obavljanja bilo koje druge radnje, pravna ili fizička osoba koja je izvršila naprijed navedene radnje dužna je očistiti korišteni dio obalnog prostora.

Članak 53.

(1) Zabranjeno je obavljati ukrcaj, iskrcaj i prekrćaj tereta s plovila koja su vezana na pontonu ili uz bok drugog plovila, osim u slučaju prekrćaja suhog ili tekućeg rasutog tereta ukoliko se koristi zatvoreni sustav neprekidnog transporta ili cjevovodni sustav.

(2) Sustavi transporta iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju korištenje elevatora i transporter s vedricama, te hidrauličkih i pneumatskih uređaja konstruiranih tako da se spriječi curenje, otjecanje, otpuhivanje ili rasipanje tereta.

Članak 54.

(1) Ukcavanje putnika na putničko plovilo, odnosno iskrcavanje putnika s putničkog plovila, obavlja se na pristanu koji je za to određen i to preko pristupnih mostova ili stepenica koje osigurava plovilo.

(2) Na pristanu koji je određen za ukrcavanje i iskrcavanje putnika upravitelj luke dužan je osigurati mjesto za privez plovila, te slobodan prostor za pristup putnika.

Članak 55.

Plovilo namijenjeno prijevozu tereta i putnika mora prilikom ukrcavanja, odnosno iskrcavanja putnika poduzeti ove mjere:

1. otvor ograde ne smije se otvoriti prije privezivanja plovila uz pristan;
2. most za ukrcavanje odnosno iskrcavanje putnika i tereta mora biti sigurno i čvrsto postavljen, noću mora biti osvijetljen, mora imati dovoljno jake bočne ograde, a na podu pričvršćene poprečne letvice;
3. grotla skladišta i svi palubni otvori moraju biti ograđeni i tako zatvoreni da se pored ili preko njih može sigurno prolaziti;
4. na mostu za vrijeme ukrcavanja, odnosno iskrcavanja putnika mora biti prisutan najmanje jedan član posade iz službe palube kojemu mora biti na dohvat kolut za spašavanje s odgovarajućim konopom.⁵

Sigurnosni postupci na skelskom prijelazu

Članak 56.

- (1) Prilikom ukrcavanja i iskrcavanja vozila s plovila ili skele u vozilu se smije nalaziti samo vozač.
- (2) Vozila ukrcana na plovilo ili skelu moraju se smjestiti tako da je između njih osiguran prolaz za posadu i putnike te da su odgovarajućim sredstvima osigurani od pomicanja.
- (3) Prije nego što plovilo isplovi iz luke i za vrijeme plovidbe, vrata za ulaz, odnosno izlaz vozila moraju biti potpuno zatvorena i osigurana od otvaranja, a na skeli ulazno-izlazne rampe moraju biti izdignute iznad razine vode i osigurane od spuštanja za vrijeme vožnje.
- (4) Prije nego što skela isplovi, na otvorima ograde za ukrcajno-iskrcajne rampe mora biti postavljena brklja ili zaštitni lanac.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

- (1) Ministarstvo će u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ove Uredbe po službenoj dužnosti donijeti Rješenja o otvaranju i razvrstaju za postojeće luke prema uvjetima iz ove Uredbe.

(2) Upravitelj luke dužan je pokrenuti postupak iz članka 6. stavka 4. ove Uredbe, za svaku postojeću luku, u roku od 30 dana od njenog stupanja na snagu.

(3) Za luke iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, iznimno, može donijeti privremeno Rješenje o otvaranju i razvrstaju, ukoliko te luke ne ispunjavaju neke od uvjeta iz ove Uredbe. Takvo privremeno rješenje se donosi na rok od najduže 12 mjeseci.

Članak 58.

(1) Upravitelj luke dužan je u roku od 3 mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe donijeti akt iz članka 14. stavka 2. ove Uredbe.

(2) Do operativne uspostave RIS centra, poslove iz članka 15. do članka 18. ove Uredbe u nadležnosti RIS centra obavljat će služba lučke kapetanije prema rasporedu kojeg će odrediti lučki kapetan u roku 30 dana o dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 59.

Stupanjem na snagu ove Uredbe prestaju važiti Uredba o uvjetima sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima unutarnjih voda (»Narodne novine«, broj 88/2000) i Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke unutarnjih voda i o mjerilima za njihovo razvrstavanje (»Narodne novine«, broj 102/2000).

Članak 60.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 342-25/09-01/01

Urbroj: 5030116-09-1

Zagreb, 10. ožujka 2009.

Predsjednik
dr. sc. Ivo
Sanader, v. r.